

Paavalin Ensimmäinen Kirje Timoteukselle

¹ *Lähettäjä:* Paavali, Jeesuksen Kristuksen apostoli, joka on saanut tehtävänsä Jumalalta, pelastajaltamme, ja Jeesukselta, ainoalta toivoltamme.

² *Vastaanottaja:* Timoteus. Olet minulle kuin oma poika uskon tähden. Toivotan sinulle Isän Jumalan ja Herran Jeesuksen Kristuksen hyvyyttä, armoa ja rauhaa.

Kumoa väärät opit

³⁻⁴ Niin kuin Makedoniasta lähtiessäni pyysin, toistan vielä: jää sinne Efesoon. Yritä saada vaikenemaan ne miehet, jotka levittävät väärää oppia. Heidän puheensa ovat mielikuvituksen tuotetta. Hehän väittävät, että ihminen voi pelastua enkelien välityksellä. Sellainen julistus synnyttää vain tarpeettomia kiistoja sen sijaan että auttaisi ihmisiä hyväksymään Jumalan pelastussuunnitelman ja uskomaan siihen.

⁵ Toivon, että rakkaus, joka lähtee puhtaasta sydäimestä, hallitsisi siellä kaikkia kristittyjä ja että teillä olisi hyvä omatunto ja vilpiton usko.

⁶ Noilla opettajilla ei ole kumpaakaan. Päivät pitkät he väittelevät toisarvoisista kysymyksistä

⁷ ja haluavat tulla tunnetuiksi Mooseksen lain opettajina. Mutta eihän heillä ole pienintäkään käsitystä siitä, mitä laki pohjimmiltaan merkitsee.

⁸ Laki on hyvä, jos sitä käytetään niin kuin Jumala tarkoitti,

⁹ mutta eihän sitä ole tarkoitettu meille, jotka Jumala on pelastanut. Se on niitä varten, jotka kiroavat Jumalaa ja ihmisiä, hyökkäävät omia vanhempiaan vastaan ja murhaavat.

¹⁰⁻¹¹ Laki tuomitsee homoseksuaalisuuden harjoittajat, ihmisten ryöstäjät, valehtelijat ja kaikki muut, joiden teot sotivat hyvän Jumalan ilosanomaa vastaan, jota minäkin levitän.

¹² Olen kiitollinen Herralle Jeesukselle siitä, että hän valitsi myös minut sanomansa viejäksi ja antoi minulle voiman olla uskollinen,

¹³ vaikka ennen pilkkasin häntä ja vainosin hänen omiaan kaikin mahdollisin tavoin. Mutta Jumala armahti minua, sillä siihen aikaan en vielä tuntenut Kristusta enkä ymmärtänyt mitä tein.

¹⁴ Kyllä Jumala oli hyvä! Hän antoi minulle uskon ja täytti minut Jeesuksen rakkaudella.

¹⁵ Varmaa on – kunpa kaikki saisivat sen tietää! – että Jeesus Kristus tuli maailmaan pelastamaan syntisiä. Ja minä olen noista syntisistä suurin.

¹⁶ Mutta Jumala armahti minua, että Jeesus voisi minun avullani näyttää kaikille, miten kärsivällinen hän on pahimpiakin syntisiä kohtaan. Näin he tajuavat, että hekin voivat saada ikuisen elämän, kun uskovat Jeesukseen.

¹⁷ Kunnia ja kirkkaus kuuluu ikuisesti Jumalalle. Hän on Kuningas kaikkina aikoina, näkymätön ja kuolematon – ainoa oikea Jumala. Amen.

18 Tällaisen käskyn annan sinulle, poikani Timoteus: Taistele hyvin Herran sodassa – sinua koskevien profetioiden mukaisesti.

19 Säilytä uskosi ja hyvä omatunto. Ne, jotka eivät ole totelleet omaatuntoaan, vaan ovat tieteen tahtoen tehneet väärin, ovat menettäneet uskonsa Kristukseen.

20 Hymeneus ja Aleksander ovat esimerkkejä tästä. Minun oli jätettävä heidät saatanan rangaistaviksi, että he eivät enää tuottaisi Jeesuksen nimelle häpeää.

2

Rukousta koskevia neuvoja

1 Rukoilkaa paljon toisten ihmisten puolesta. Anokaa heille Jumalan armoa. Kiittäkää myös Jumalaa kaikesta siitä, mitä hän heille vielä tekee.

2 Muistakaa rukoilla myös hallitsijoiden ja kaikkien niiden puolesta, joilla on paljon valtaa ja vastuuta, että saisimme elää rauhassa Jumalan kunniaksi.

3 Niin on hyvä, ja Jumala, Vapahtajamme, on siitä iloinen,

4 sillä hän toivoo, että kaikki pelastuisivat ja ymmärtäisivät tämän totuuden:

5 Jumala ja ihmiset olivat täysin erossa toisistaan, kunnes Jeesus Kristus – todellinen ihminen – korjasi synnin särkemän yhteyden

6 antamalla henkensä koko ihmiskunnan puolesta.

Tämä on se sanoma, jonka Jumala ilmoitti maailmalle, kun hänen määräämänsä aika oli tullut.

⁷ Ja minut Jumala on valinnut - tämä on ehdottomasti totta - apostolikseen ja lähetyssaarnaajakseen. Tehtäväni on opettaa pakanoille totuus: Jumala pelastaa ihmiset, jotka uskovat.

⁸ Haluan, että kaikkialla miehet rukoilevat kädet kohotettuina Jumalan puoleen ja vapaana synnin, vihan ja katkeruuden kahleista.

⁹⁻¹⁰ Kristittyjen naisten tulee käyttäytyä ja pukeutua hillitysti ja asiallisesti. Haluan, että näkyviin tulee heidän hyväsydämisyytensä - ei kampausta, korut tai muotivaatteet.

¹¹ Naisten pitäisi kuunnella opetusta hiljaa ja rauhallisesti.

¹² En anna naisten koskaan opettaa miehiä ja määrällä heitä. On parempi, että naiset ovat kokouksissa hiljaa.

¹³ Miksi? Jumalahan loi ensin Aadamin ja Eevan vasta sitten.

¹⁴ Saatana ei pettänyt Aadamia vaan Eevan, ja tuloksena oli synty.

¹⁵ Siksi Jumala antaa naisten kärsiä kipua, kun he synnyttävät lapsia, mutta Jumala pelastaa heidät, jos he uskovat häneen ja elävät hiljaista ja hyvää elämää toisia rakastaen.

3

Seurakunnan työntekijöiltä vaadittavia ominaisuuksia

¹ On varmasti hyvä asia, kun joku tahtoo tulla pastoriksi*.

² Seurakunnan johtajan on oltava hyvä mies, jonka elämässä ei ole huomauttamista. Hänellä saa olla vain yksi vaimo, hänen on oltava ahkera ja harkitseva ja järjestyksen mies. Hänen on oltava vieraanvarainen ja osattava opettaa hyvin Raamattua.

³ Hän ei saa olla juomari eikä myöskään riitaisa, vaan hänen on suhtauduttava ystävällisesti ihmisiin. Hän ei saa olla rahanahne.

⁴ Hänen lastensa tulee olla hyvin kasvatettuja ja totella vanhempiaan iloisesti, vastaan sanomatta.

⁵ Sillä jos mies ei pysty hallitsemaan omaa perhettään, miten hän voisi auttaa koko seurakuntaa?

⁶ Vasta uskoon tullut ei sovi seurakunnan johtajaksi. Hän ylpistyy helposti, kun hänet on niin äkkiä valittu johtavaan asemaan. Ylpeys käy lankeemuksen edellä. Saatanan lankeaminen on siitä esimerkkinä.

⁷ Pastorin pitäisi olla sellainen ihminen, jota arvostetaan myös seurakunnan ulkopuolella, sillä jos hänestä puhutaan pahaa, kiusaaja pääsee häiritsemään hänen työtään.

⁸ Myös muiden seurakunnan työntekijöiden† on oltava luotettavia kunnan ihmisiä. Runsas

* **3:1** Tarkemmin sanottuna »seurakunnan johtajaksi» tai »vanhimmaksi». Sama muuallakin ensimmäisessä kirjeessä Timoteukselle. † **3:8** Sananmukaisesti: »diakonit», jotka olivat seurakunnan johtajan avustajina jumalanpalveluksessa ja huolehtivat seurakunnan köyhistä ja sairaista jäsenistä.

viininjuonti ja rahanahneus eivät sovi heille.

⁹ Heidän on oltava rehellisiä, kokosydämisiä Kristuksen seuraajia – hänen, joka on myös heidän uskonsa salainen lähde.

¹⁰ Ennen kuin heidät otetaan tähän tehtävään, heidän pitäisi antaa toimia seurakunnassa, että kävisi ilmi, millaisia he ovat ja mitä he osaavat. Jos he hoitavat tehtävänsä hyvin, heidät voidaan valita työhön.

¹¹ Heillä pitää olla hyvä vaimo, joka ei juo eikä juorua, vaan hoitaa tunnollisesti tehtävänsä.

¹² Seurakunnan työntekijän on oltava uskollinen aviopuolisolleen ja pidettävä hyvää huolta lapsistaan.

¹³ Niitä, jotka tekevät työnsä hyvin, pidetään arvossa. Myös heidän oma uskonsa ja rohkeutensa kasvaa tehtävän mukana.

¹⁴ Kirjoitan näistä, vaikka toivonkin saavani pian nähdä sinut.

¹⁵ Jos en pääsisikään vielä sinne, tiedät, miten tulee toimia Jumalan seurakunnassa, jonka tehtävänä on julistaa Jumalan tahtoa ja totuutta maailmassa.

¹⁶ Ei kristillisen uskon mukaan eläminen ole helppoa. Sen tekee mahdolliseksi vain Kristus, joka tuli ihmiseksi maan päälle ja joka oli hengeltään puhdas ja virheetön: enkelit palvelivat häntä. Hänestä kerrottiin kaikille kansoille, ja joka puolella oli ihmisiä, jotka uskoivat häneen. Sitten hänet otettiin takaisin taivaan kirkkauten.

Kiusaaja toimii

¹ Pyhä Henki ilmoittaa meille selvästi, että viimeisinä aikoina jotkut luopuvat Kristuksesta ja alkavat seurata pahalaisen liikkeelle panemia oppeja.

² Niiden levittäjät ovat sellaisia valheen puhujia, että heidän omatuntonsa on kokonaan turunut.

³ He opettavat, että on väärin mennä avioliittoon ja syödä tiettyjä ruokia, vaikka Jumala on tarkoittanut, että kristityt saisivat nauttia niistä ja olla iloisia ja kiitollisia.

⁴ Kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, ja voimme syödä kaikkea, jos kiitämme häntä

⁵ ja pyydämme häntä siunaamaan ruokamme. Juuri Jumalan sana ja rukous tekevät siitä hyvän.

⁶ Kun näin selität ja opetat, täytät tehtäväsi kunnan työntekijänä: sellainen saa voimansa uskosta ja oikeasta opista, jota sinä olet seurannut.

⁷ Älä tuhlaa aikaa järjettömistä opeista ja taruista väittelemiseen. Käytä aikasi ja voimasi niin, että kasvat uskossa.

⁸ Ruumiinkunnan hoitaminen on tärkeä asia, mutta hengellisen elämän hoitaminen on vielä tärkeämpää – se on kaiken perusta. Sillä ei ole merkitystä vain tämän vaan myös tulevan elämän kannalta.

⁹⁻¹⁰ Tämä on totta, ja kaikkien pitäisi uskoa se. Siksihän me teemme lujasti työtä – kärsimyksiä pelkäämättä. Toivonamme on elävä Jumala, joka on kaikkien ihmisten – varsinkin uskovien – pelastaja.

11 Opeta nämä asiat niin, että kaikki ymmärtävät.

12 Älä anna kenenkään vähätellä itseäsi siksi, että olet nuori. Ole muille esimerkkinä siitä, miten rakastetaan ja uskotaan ja eletään puhtaasti.

13 Pidä sinä huolta pyhien kirjoitusten lukemisesta ja selittämisestä sekä Jumalan sanan julistamisesta seurakunnalle siihen asti, kunnes minä tulen.

Käytä lahjoja, jotka olet saanut

14 Muista käyttää sitä armolahjaa, jonka sait Jumalalta profetian välityksellä, kun seurakunnan johtajat panivat kätensä päällesi.

15 Anna lahjasi seurakunnan käyttöön, niin että kehittymisesi on kaikkien todettavissa.

16 Valvo ajatuksiasi ja tekojasi. Kun pysyt uskollisena sille, mikä on oikein, Jumala siunaa sinua ja auttaa sinua pelastamaan muitakin.

5

1 Älä ole koskaan ankara vanhalle miehelle, vaan neuvo häntä kunnioittavasti, niin kuin hän olisi oma isäsi. Puhu nuoremmille miehille kuin rakkaille veljille.

2 Kohtele vanhoja naisia kuin äitiäsi ja nuoria naisia kuin sisariasi pitäen ajatuksesi puhtaina.

3 Seurakunnan tulee huolehtia leskeksi jääneistä naisista, jos heillä ei ole muita auttajia.

4 Mutta jos heillä on lapsia tai lastenlapsia, vastuu kuuluu näille. Omasta kodistaan on ihmisen aloitettava rakkaudentekonsa ja tuettava

puutteessa eläviä vanhempiaan. Siitä Jumala pitää.

⁵ Etusijalle tulisi asettaa ne yksin jääneet ja köyhät lesket, jotka turvautuvat kaikessa Jumalaan ja aina rukoilevat häntä,

⁶ mutta ei niitä, jotka kiertävät juoruamassa ja nautintoa etsimässä ja turmelevat näin sielunsa.

⁷ Tähdennä tätä asiaa, että kristityt osaisivat elää oikein.

⁸ Jos joku ei auta omaisiaan, kun nämä ovat avun tarpeessa, ja lyö laimin jopa oman perheensä, hänellä ei ole oikeutta sanoa itseään kristityksi. Hän on pakanaakin pahempi.

⁹ Seurakunnan luetteloon otettavan lesken on oltava vähintään kuusikymmenvuotias ja sellainen, joka on ollut vain kerran naimisissa.

¹⁰ Hänen pitää olla tunnettu hyvistä teoista. Onko hän kasvattanut lapsensa hyvin? Onko hän osoittanut vieraanvaraisuutta sekä tuntemattomille että uskonsisarille ja -veljille? Onko hän auttanut sairaita ja vaikeuksissa olevia? Onko hän aina valmis osoittamaan ystävällisyyttä?

¹¹ Älä ota nuorempia leskiä tähän ryhmään, sillä kun vähän aikaa on kulunut, he saattavat luopua lupauksesta, jonka tekivät Kristukselle, ja mennä uusiin naimisiin.

¹² Näin he joutuvat tuomittaviksi, koska ovat rikkoneet ensimmäisen lupauksensa.

¹³ Sitä paitsi heistä tulee helposti laiskoja. He kulkevat vain talosta taloon lörpöttelemissä ja sotkeutuvat toisten ihmisten asioihin.

¹⁴ Sen vuoksi minusta onkin parempi, että nämä nuoret lesket menevät uudelleen

naimisiin, saavat lapsia ja hoitavat kotiaan. Silloin kukaan ei saa moitteen aihetta.

¹⁵ Pelkään, että saatana on jo ehtinyt johtaa harhaan muutamia heistä, ja he ovat katkaisseet yhteyden seurakuntaan.

¹⁶ Muistutan vielä, että sukulaisten olisi pidettävä huolta leskestä eikä jätettävä häntä seurakunnan huollettavaksi. Silloin seurakunnalle jää enemmän varoja niiden leskien auttamiseen, jotka ovat todella yksin maailmassa.

Pidä johtajia arvossa

¹⁷ Seurakunnan johtajat, jotka hoitavat tunnollisesti tehtävänsä, ansaitsevat kaikkien arvostuksen ja kunnan palkan työstään varsinkin, jos ovat sekä julistajia että opettajia.

¹⁸ Raamatussa sanotaan: »Älä sido puivan härän suuta – anna sen syödä vapaasti.» Toisessa kohdassa huomautetaan: »Työtä tekevä ansaitsee palkkansa.»

¹⁹ Älä ota huomioon seurakunnan johtajasta tehtyjä valituksia, ellei syyttäjiä ole kahta tai kolmea.

²⁰ Nuhtele seurakunnan läsnäollessa niitä, jotka tekevät syntiä, etteivät muut seuraisi heidän esimerkkiään.

²¹ Jumalan, Jeesuksen ja pyhien enkelien edessä pyydän vakavasti: ole tässä asiassa johdonmukainen, vaikka kysymyksessä olisi läheinen ystäväsiikin. Kaikkia on kohdeltava samalla tavalla.

²² Älä hätiköi, kun valitset seurakunnalle työntekijää. Et ehkä huomaa hänen syntejään,

ja silloin näyttää siltä kuin hyväksyisit ne. Pysy itse erossa synninteosta.

²³ Tällä en muuten tarkoita, että sinun olisi kokonaan luovuttava viinistä. Sinun pitäisi käyttää sitä silloin tällöin lääkkeenä, koska sinulla on niin usein vatsavaivoja.

²⁴ Joidenkin synnit ovat kaikkien näkyvissä. Sellaisissa tapauksissa sinä voit puuttua asioihin. Toisten synnit paljastuvat vasta tuomiopäivänä.

²⁵ Hyvätkin teot tiedetään joissakin tapauksissa jo nyt, mutta osa niistä paljastuu vasta ajan mittaan.

6

Työ ja raha

¹ Kristittyjen orjien pitää kunnioittaa omistajiaan. Jos Kristuksen omat ovat huonoja työntekijöitä, ihmiset saavat aiheen pitää pilkkanaan Jumalan nimeä ja kristillistä opetusta.

² Ei se, että työnantaja on kristitty, anna työntekijälle oikeutta laiskotteluun. Pikemminkin silloin on tehtävä työtä erityisen innokkaasti, sillä kysymys on uskonveljen auttamisesta.

Opeta tällä tavoin ja kehota kaikkia toimimaan näin.

³ Jotkut voivat olla eri mieltä eivätkä noudata Jeesuksen järkevää ja terveellistä opetusta, joka on kristillisen elämän perusta.

⁴ Se, joka muuta opettaa, on sekä ylpeä että ymmärtämätön. Hän vain saa aikaan

kinastelua, joka taas johtaa kateuteen ja riitoihin. Lopputuloksena on parjausta, syyttelyä ja epäluuloja.

⁵ Nämä kiistelijät, joiden mielen synti on vääristänyt, eivät enää tiedä, mikä on totta. He yrittävät saada vain taloudellista hyötyä kristillisyydestä. Pysy heistä erossa.

⁶ Haluatko todellista rikkautta? Jos olet onnellinen uskossasi, olet jo rikas.

⁷ Kun tulimme tähän maailmaan, emme tuoneet mukamme rahaa, emmekä saa täältä penniäkään mukaamme, kun kuolemme.

⁸ Siksi meidän pitäisi olla tyytyväisiä, jos meillä vain on tarpeeksi ruokaa ja vaatteita.

⁹ Ne, jotka haluaisivat olla rikkaita, ryhtyvät helposti hankkimaan rahaa väärin keinoin. Näin he joutuvat turmioon ja päätyvät lopulta kadotukseen.

¹⁰ Rahanhimo on ensimmäinen askel moneen syntiin. Jotkut on rahanahneus saanut jopa luopumaan Jumalasta, ja näin he ovat joutuneet monenlaiseen tuskaan.

¹¹ Timoteus, sinä kuulut Jumalalle! Älä sinä ryhdy mihinkään pahaan, vaan pyri tekemään sitä, mikä on hyvää ja oikeaa. Opi luottamaan Kristukseen ja rakastamaan muita. Ole kärsivällinen ja ystävällinen.

¹² Taistele aina Jumalan puolella. Pidä lujasti kiinni ikuisesta elämästä, jonka Jumala on antanut sinulle. Olethan niin selkein sanoin ja monen todistajan kuullen tunnustanut uskosi.

¹³ Käsken sinua Jumalan edessä, joka on elämän antaja, ja Jeesuksen Kristuksen edessä,

joka oli rohkea todistaja Pontius Pilatuksen luona:

¹⁴ tee kaikki, mitä Herra on käskenyt, niin ettei sinua voida syyttää mistään siihen päivään saakka, jona Herra Jeesus Kristus palaa.

¹⁵ Kun oikea aika on tullut, antaa armahtava ja kaikkivaltias Jumala, kuninkaiden Kuningas ja herrojen Herra, Kristuksen ilmestyä taivaasta.

¹⁶ Herra ei koskaan kuole. Hän elää niin huikaisevan valon keskellä, ettei yksikään ihminen voi mennä hänen lähelleen. Kukaan ei ole koskaan nähnyt häntä eikä voi tulevaisuudessaakaan nähdä. Hänelle kuuluvat ikuisiksi ajoiksi kunnia, voima ja valta. Aamen.

¹⁷ Sano niille, jotka nyt ovat rikkaita, ettei heidän kannata olla ylpeitä eikä luottaa rahoihinsa, sillä he voivat ne menettää. Luottakoot sen sijaan elävään Jumalaan, joka antaa meille runsain mitoin kaikkea mitä tarvitsemme.

¹⁸ Kehota heitä tekemään varallisuudellaan hyvää. Silloin heidän rikkautenaan ovat hyvät työt. Heidän tulee iloisesti jakaa puutteessa eläville sitä, mitä Jumala on heille antanut.

¹⁹ Näin he keräävät itselleen todellisen aarteen taivaaseen – se on ikuisuutta ajatellen ainoa varma sijoitus!

²⁰ Timoteus, älä lyö laimin tehtäviä, jotka Jumala on sinulle uskonut. Älä rupea kiistelemään niiden kanssa, jotka kehuvat tietävänsä asiat – vaikka juuri tietoa heiltä puuttuu.

²¹ Jotkut heistä eivät tunne tärkeintä elämässä: he eivät tunne Jumalaa.

Toivotan hänen armoaan teille kaikille.

Biblica® Avoin Elävä uutinen: Uusi testamentti vapaasti kerrottuna
The New Testament in Finnish: Biblica® Avoin Elävä uutinen: Uusi testamentti vapaasti kerrottuna

copyright © 1976 Biblica, Inc.

Language: Suomi (Finnish)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Avoin Elävä uutinen: Uusi testamentti vapaasti kerrottuna™
© 1976 by Biblica, Inc.

Biblica® Open Finnish Living News New Testament™

Copyright © 1976 by Biblica, Inc.

“Biblica” on Biblica, Inc:n Yhdysvaltojen Patenti- ja rekisterivirastossa rekisteröimä tavaramerkki. Tavaramerkin käyttö on luvanvaraista.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Tämä teos on saavutettavissa Creative Commons Nimeä-JaaSamoin Kansainvälinen-lisenssin (CC BY-SA) mukaisesti. Tarkastele lisenssiä osoitteessa <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> tai lähetä postia osoitteeseen Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® on Biblica, Inc:n rekisteröimä tavaramerkki, jonka käyttö edellyttää Biblica, Inc:n kirjallista lupaa. CC BY-SA -lisenssin ehtojen mukaisesti tämän teoksen saa kopioida ja jakaa muokkaamattomana sikäli kuin Biblica®-tavaramerkin loukkaamattomuus säilyy. Jos tästä teoksesta luodaan muokattu versio, kopio tai käännös eli johdannaisteos, Biblica®-tavaramerkki on poistettava näkyvistä. Johdannaisteoksessa on ilmoitettava tehdyt muutokset, ja alkuperäisteokseen on viitattava seuraavasti: “Biblica, Inc:n julkaisema alkuperäisteos on avoimesti saavutettavissa osoitteissa www.biblica.com ja open.bible.”

Copyright-ilmoituksen on oltava näkyvissä nimiö- tai copyright-lehdellä seuraavasti:

Biblica® Avoin Elävä uutinen: Uusi testamentti vapaasti kerrottuna™
© 1976 by Biblica, Inc.

Biblica® Open Finnish Living News New Testament™

Copyright © 1976 by Biblica, Inc.

“Biblica” on Biblica, Inc:n Yhdysvaltojen Patenti- ja rekisterivirastossa rekisteröimä tavaramerkki. Tavaramerkin käyttö on luvanvaraista.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Johdannaisteoksen on oltava saavutettavissa samalla lisenssillä (CC BY-SA).

Teoksesta laaditusta käännöksestä voidaan niin haluttaessa ilmoittaa Biblica, Inc:lle osoitteessa <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Avoin Elävä uutinen: Uusi testamentti vapaasti kerrottuna™

© 1976 by Biblica, Inc.

Biblica® Open Finnish Living News New Testament™

Copyright © 1976 by Biblica, Inc.

“Biblica” on Biblica, Inc:n Yhdysvaltojen Patentti- ja rekisterivirastossa rekisteröimä tavaramerkki. Tavaramerkin käyttö on luvanvaraista.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 24 Jan 2025 from source files dated 9 Apr 2023

8f5d171b-f483-57b6-a44d-1bcebc5055ec